עין משפט נר מצוה

נו א מיי׳ פי״א מהל׳ פסוה״מ הלכה ו:
נח ב מיי׳ שם הלכה ו:
נט ג מיי׳ שם הלכה טו:
ס ד מיי׳ פ״ה מהלכות מחוסרי כפרה הל׳ ד:
סא ה ו מיי׳ פי״א מהל׳ פסוה״מ הל׳ כ:
סב ז מיי׳ שם פי״א הלכה ג לא:

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה דעבודה דרבנן כו״ל ותיבת היא נמחק: (ב) בא״ד לאכול במקום רבו אמרינן דכיון דעיקר הוא כ״ש דלא מצי אכיל:

שיטה מקובצת

מסורת הש״ס

א) פסחים לו. לקמן יח:, ב) נגעים פי״ד מ״י זבחים טו:, ג) יומא מח: לעיל ח. לקמן יב. קו., ד) פסחים עו: לקמן כו., ה) זבחים כה: קט. לקמן כו. תוספתא זבחים פי״ד ה״ב פסחים עט. בכורות לט: מעילה טו: תוספתא פסחים פ״ו ה״ג, ו) [ויקרא ו], ז) [ע״ע], ח) [נדרים יג], ט) אדם ואכילת מזבח מצטרפין הזריקה. רש״ק, י) נ״א דקדושת כלי ניכרסת רש״ק דנתקדשה בכלי לא מיפסלא, כ) יולא אגב אחרינא. רש״ק, ל) הוא רש״י, מ) רש״ק מ״י, נ) דאי נתקדשה כו׳. רש״ק, ס) אימתי. רש״ק, ע) [וע״ע תוספות סוכה ג. ד״ה ואין], פ) [לקמן כ. ועי׳ תוספות מגילה כ: ד״ה לקמילה], צ) רש״ק, ק) [וע״ע תוספות חולין לט. ד״ה הא מקמיה], ר) דבפסולי נעשית לאו. רש״ק.

תורה אור השלם

1. בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ כָּל זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּךְ: במדבר יח י

מוסף רש״י

[גמרא]

¹בקדש הקדשים תאכלנו והא למה לי קרא לימא בחצר אהל מועד יאכלוה ולא יהא טפל חמור מן העיקר עבודה דאדם עובד במקום רבו אמרינן שלא יהא טפל חמור מן העיקר אכילה שאין אדם אוכל במקום רבו טעמא דכתב קרא הא לא כתב קרא לא יהא טפל חמור מן העיקר לא אמרי׳ איתמר בללה חוץ א) לחומת עזרה ר׳ יוחנן אמר ᵃפסולה ר״ל אמר כשרה ר״ל אמר כשרה דכתיב ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה והדר והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ ב) ᵇמקמיצה ואילך מצות כהונה לימד על יציקה ובלילה שכשרין בזר ומדכהונה לא בעיא פנים נמי לא בעיא ורבי יוחנן אמר פסולה כיון ג) דעשייתה בכלי הוא נהי דכהונה לא בעיא פנים מיהת בעיא תניא כוותיה דר׳ יוחנן בללה זר כשרה חוץ לחומת העזרה פסולה: איתמר מנחה שחסרה קודם קמיצה ר׳ יוחנן אמר ᶜיביא מתוך ביתו וימלאנה ריש לקיש אמר לא יביא מתוך ביתו וימלאנה ר׳ יוחנן אמר מביא מתוך ביתו וימלאנה קמיצה קבעה ג) ליה ריש לקיש אמר לא יביא מתוך ביתו וימלאנה קדושת כלי קבעה ליה איתיביה ר׳ יוחנן לרשב״ל ᵈחסר הלוג ד) ᵉאם עד שלא יצק ימלאנו תיובתא: איתמר ᶠשירים שחסרו בין קמיצה להקטרה רבי יוחנן אמר ᵍמקטיר קומץ עליהן וריש לקיש אמר אין מקטיר קומץ עליהן אליבא דר׳ אליעזר כ״ע לא פליגי כי פליגי אליבא דר׳ יהושע ʰדתנן נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת ר׳ אליעזר כשרה כמדת רבי יהושע ⁱפסולה מאן דפסל כר׳ יהושע ומאן דמכשר עד כאן לא אמר רבי יהושע התם אלא דלא אישתייר אבל היכא דאישתייר אפי׳ ר׳ יהושע מודה ה) ליה ʲדתניא ר׳ יהושע אומר כל ᵏהזבחים שבתורה שנשתייר מהם כזית בשר או כזית חלב זורק ו) הדם כחצי זית בשר כחצי זית חלב אינו זורק את הדם ובעולה אפי׳ כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדם מפני שבעולה כולה כליל ובמנחה אף על פי שכולה קיימת לא יזרוק

מנחה

[רש״י]

בקדש הקדשים וגו׳. בפרשת ויקח קרח ולעיל מיניה כתיב לכל חטאתם ולכל אשמם וגו׳ בקדש הקדשים דמשמע היכל דאי עזרה בהדיא כתיב (ויקרא ו) בחצר אהל מועד ז]. ואם איתא דילפינן מהאי טעמא דלא יהא טפל חמור מעיקר: **הא למה לי קרא.** לבן בתירא ליגף מאידך קרא (שם) ח] בחצר אהל מועד יאכלוה וכל שכן היכל והאי בקדש הקדשים למה לי דכתב רחמנא: ומשני האי דאיצטריך בקדש הקדשים לאו לאשמועינן דלא מיפסלי קדשים בכניסת ט] היכל אלא לאישרי אכילה בהיכל דלא נפקא מההוא דלא יהא טפל חמור מעיקר: **דעבודה (א) היא.** דדרך ארץ היא לעבוד י] בפני רבו אמרי׳ לא יהא טפל וכו׳ אבל אכילה אין דרך ארץ לאכול במקום רבו (ב) לא אמרי׳ דכיון דעיקר הוא כ״ש דמלי אכיל בגוויה אי לא אשמעינן קרא: **קמילה קבעה לה.** דכל כמה דלא קמיץ לא מיקריא מנחה ולא קרינא ביה מן המנחה) פרט לשחסרה כדמפרש לקמן). כל לשון קביעות דאמור במנחות כלומר זקוק זה לזה ואין אתה יכול לשנות קצת ממנו להביא אחר תחתיו לפי שהוקבעו יחד: **קדושת כלי קבעה לה.** יא] בשם וקרינא בה מן המנחה פרט לכשחסרה: **חסר הלוג.** שמן של מצורע עד שלא יצק על כפו השמאלית יב] ימלאנה ולא אמרי׳ דקבעה להו לוג שהוא כלי שרת: **כ״ע לא פליגי.** יג] דמה היכא דאבדו שירים או נשרפו קמכשר ר׳ אליעזר לקמץ להקטיר קומץ כ״ש חסרו דאיכא שיור יד] במקצתה: **כמדת ר׳ אליעזר.** דאמר בפ׳ כילד צולין (פסחים עז.) ועשית עולותיך הבשר והדם טו] דם אע״פ שאין בשר (בשר אע״פ שאין דם): **כשרה.** להקטיר הקומץ דקומץ בלא שירים דומיא דדם בלא בשר: **כמדת ר׳ יהושע.** דאמר טז] אם אין בשר אין דם אם אין דם אין בשר פסול להקטיר הקומץ: **כזית בשר או כזית חלב.** בפסחים נפקא לן בכילד צולין (דף עט.) דמשום חלב נמי זריק דכתיב (ויקרא יז) וזרק הכהן את הדם וגו׳ והקטיר החלב אלמא חלב אע״פ שאין בשר: יז] **כחצי זית חלב אין זורק.** שאין אכילת ט) בשר ואכילת מזבח מצטרפין. וזריקת דם אינה אלא להתיר אימורים למזבח ובשר לאדם וכיון דאבדו שניהם זריקה למה: **ובעולה.** דבין בשר בין חלב כולהו למזבח סלקי מצטרפים:

מנחה

[תוספות]

רבי יוחנן אמר פסולה. אע״ג דלא בלל כשרה בלל חוץ לחומת העזרה גרע ולא דמי להאי דזבחים בפ׳ קדשי קדשים (דף סג:) דתלינן טעמא מילה דמה בכל מקום במזבח כשרה שאם היוה ולא מילה כשרה יח] דהתם בפנים והכא בחוץ: **ריש לקיש אמר כשרה.** הכא משמע דלאע״ג יט] י) דקדושה היא לא מיפסלא ביוצא ואפילו רבי יוחנן לא פליג אלא משום דעשה הבלילה בחוץ אבל משום יוצא לא וכן משמע בפרק התכלת כ] (לקמן דף מז.) דאמר רב ששת הני תנאי כרבי סבירא להו דאמר שחיטה מקדשא כא] (היא) איפסילא ביוצא ובסוף שמעתא (שם מח.) קאמר הא דלא כרבי כיון דאמר שחיטה מקדשא דפריך להו היכא אי אברא׳ כב] איפסילו להו ביוצא משמע משום דשחיטה מקדשא הוא דאיפסיל ביוצא הא לאו הכי לא דאע״ג דלית ליה תנור מקדש בפרק רבי ישמעאל (לקמן דף עב:) ומיהו יש לדחות דבלאו עם הוכא שאני דהא נסכים הבאין עם הזבח לא מיפסלו בלינה אלא בשחיטת זבח כדאמר זעירי לקמן בפרק התודה (דף עט.) ואילו בפני עצמן תנן קדשו בכלי נפסלין בלינה ויש עוד ראיה מהא דתנן בפ׳ שני דמעילה (דף ט.) גבי מנחות ושתי הלחם קרמו בתנור הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כיפורים ובלינה אבל יוצא לא קתני ואע״ג דגבי עופות וזבחים הוה מצי למיתני כג] י) (אגב אחרינא) לא תני אגב שתי הלחם ולחם הפנים ומנחות והא דאמר בפרק כל שעה (פסחים דף לו.) גבי לישה דמנחות נהי דבזריזין ליתא במקום זריזין איתא אורחא דמילתא נקט שדרך לעשותה במקום זריזין והא דאמרינן בפרק המזבח מקדש (זבחים פח.) כד] אין מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל היינו בטבול יום ובמחוסר כיפורים ובלינה אבל לא ביוצא ובקונטרס פי׳ לקמן בריש שתי מדות (דף פז:) גבי שולחן אבל מקדשין ליפסל בלינה וביוצא ובפרק המזבח מקדש (זבחים פח.) פי׳ בקונטרס אבל מקדשין ליפסל ביוצא אם יצא חוץ לקלעים או נגע בו טבול יום ולא יתכן ומה שפירש ל) רבינו שלמה כה] בפרק שני דזבחים (דף כ:) גבי יציאה מהו שתועיל בקידוש ידים ורגלים כדרך כל הקדשים שקדשו בכלי הנפסלים ביוצא אין הטעם תלוי בכך כלל מ) (ועוד) דהא קאמר התם כיון דפריש אסוחי מסח דעתיה והא דדייק בפ׳ שתי הלחם (לקמן נה: ושם.) אמרת לישנן ועריכתן בחוץ אלמא מדת יבש כו] לא נתקדשה וכן בסוף כל המנחות באות מצה (שם סג.) דדריש ר׳ שמעון תנור תנור שתי פעמים שתהא אפייתן בתנור ושתהא הקדישן בתנור ופריך והתנן ר׳ שמעון אומר לעולם הוי רגיל לומר שתי הלחם ולחם הפנים כשרות בעזרה וכשרות אבי פאגי לאו משום כו] ט) דנתקדשה הוי מיפסיל ביוצא אלא משום דדבר מכוער הוא להוציא לחוץ לאחר שנתקדשה וא״ת וכיון דבקדושת כלי לא מיפסלא ביוצא מנחת כהנים וחביתי כהן גדול דלית בה קמיצה ע) אימא מיפסל ביוצא ושמא בלותם מועיל קידוש כלי כדאמרי׳ כח] (זבחים דף מה:) שאין להם מתירין משיקדש בכלי צ): **מקמיצה** ואילך מצות כהונה. הגשה ותנופה נמי בעו כהונה שאין זר קרב אצל המזבח ק) אלא הכא כד׳ עבודות שבמנחה איירי שמתחילין משעת קמיצה ומיהו בלאו הכי ניחא דליכא תנופה אלא במנחת עומר וקנאות כדתנן בפ׳ כל המנחות באות מצה (לקמן סא.) ובמנחות קנאות אין יציקה ובלילה דלית בה שמן ובמנחת העומר אע״ג דטעונה שמן לא כתיב בה וקמץ הכהן: **ומדכהונה** לא בעיא פנים נמי לא בעיא. וא״ת הרי שחיטה דלא בעיא כהונה ובעיא פנים דכתיב (ויקרא א) ושחט את בן הבקר לפני ה׳ כדדרשינן בפ׳ כל הפסולין (זבחים דף לב:) דבעינן שיהא בן הבקר לפנים וי״ל דשאני התם משום קבלה כט] אי נמי שכן מיני דמים: **חסר** הלוג עד שלא יצק ימלאנו. משנה היא במס׳ נגעים (פי״ד מ״י) ותימה שלא היה יודע ר׳ שמעון בן לקיש וכה״ג ל) [קשה] בפ׳ במה טומנין (שבת נ:) דפריך ממתניתין דהטומן לפת ולטנות ק): **עד** שלא יצק ימלאנו. משמע הא משיצק לא ימלאנו ותימה דלעיל (דף ה.) תניא הקדים מתן שמן למתן דם ימלאנו שמן כו׳ והיינו לאחר יציקה וי״ל דההיא כר׳ שמעון דפליג במס׳ נגעים לא] (פי״ד מ״י) ומייתי לה במס׳ יומא שאם חסר עד שלא נתן שימלאנו ואפי׳ לא] לאחר יציקה ואע״פ שכבר נתן קודם מתן דם הוליל ר) דבפסול נעשית לא שמה מתנה ומהאי טעם אתיא נמי כתנא קמא דיציקה הנעשית בפסול לא שמה יציקה: **מאן** דפסיל כרבי יהושע. הא דא״ר יוסי בפ׳ כילד צולין (פסחים עח. ושם) דמסתברא כי היכי דפליגי רבי אליעזר ורבי יהושע בזבחים הכי פליגי לב] במנחות לאו דוקא לר׳ שמעון בן לקיש אלא כי היכי דפליגי בזבחים בלא נשתייר פליגי במנחות במסרו שיריים וא״ת הא דקאמר התם דעיקר קראי כי כתיבי בזבחים כתיבי והא במנחות נמי איכא קראי דדריש בסמוך המנחה ויש לומר דהתם לרבי יוחנן קאמר דלדידיה ליכא קראי היכא דמסרו שיריים עד כזית דמקטיר קומץ עליהם:

אותן

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com